

Filozofická fakulta Univerzity Palackého Olomouc

Katedra aplikované ekonomie

POSUDEK ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Typ práce: **Bakalářská**

Jméno a příjmení studenta: **Tereza Králová**

Oponent: **Mgr. et Mgr. Jan Stoklasa, Ph.D.**

Téma závěrečné práce: **Analýza zahraničních mobilit studentů FF UP (akademický rok 2015/2016)**

1. Náročnost práce na:

Teoretické znalosti	standardní	vysoká
Vstupní údaje a jejich zpracování	standardní	vysoká
Použité metody	standardní	vysoká

2. Hodnocení práce:

Kritérium	Stupeň hodnocení (dle SZŘ UP)					
	A	B	C	D	E	F
Stupeň naplnění cíle/cílů práce		x				
Logická stavba práce		x				
Podíl samostatné práce studenta ve vztahu k převzatým částem práce	x					
Vhodnost použitých metod		x				
Práce se zdroji včetně citací		x				
Úprava práce (text, grafy, tabulky)			x			
Stylistická úroveň, pravopis			x			
Využitelnost výsledků práce v praxi		x				

3. Otázky ke zodpovězení při obhajobě (a event. připomínky oponenta):

Autorka si v práci klade následující cíl: „Cílem práce bude analyzovat zahraniční mobility v rámci FF UP za akademický rok 2015/2016 a odpovědět na otázky, například: „Kam studenti nejčastěji vyjížděli? Jaké formy financování k tomu využívali? Jaké byly jejich výsledky, získané během studia v zahraničí? V jakých obdobích nejčastěji vyjížděli? V jakých ročnících studia realizovali nejčastěji své pobyty?“. Jde o cíl relativně vágně vymezený, nicméně naplnitelný, který směřuje k frekvenční analýze dat a deskripci výsledků. Nejsou formulovány hypotézy, autorkou uváděné statistické zpracování dat tedy mohou zůstat čistě na úrovni interpretace počtů a relativních četností v autorkou definovaných podkategoriích výzkumného vzorku. O to více nároků je tedy kladeno na rozumnou definici kategorií a smysluplnou interpretaci výsledků ve správném kontextu.

Autorka se v praktické části držela deskriptivní analýzy a na základě různých dělení výzkumného vzorku prezentovala data o frekvenci jednotlivých znaků. Z tohoto pohledu myslím, že odvedla dobrou práci a že se jí podařilo na otázky výše specifikovaného typu odpovědět, nebo alespoň připravit podklady pro nalezení odpovědí na ně.

Přesto už v úvodu práce je metodologie popsána zmateně (s. 11): „*Analýza dat o zahraničních mobilitách studentů FF UP a jejich zpracování je pomocí metody deskripce obsahem analytické části práce. Dochází ke vztahům mezi jednotlivými proměnnými na základě určování modu a aritmetického průměru.*“ Kapitola metodologie (s. 12) působí také zmateným dojmem a autorkou vybrané on-line zdroje bez autorů jsou přinejmenším zvláštní volbou pro účel odborného textu na úrovni bakalářské práce. Průměr, modus, medián a frekvence (absolutní a relativní) jsou nástroje čisté deskripce. To nemá s induktivní statistikou nebo se zjišťováním vztahů mezi proměnnými moc společného.

Co se teoretické části práce týká, je sice zajímavým popisem záležitostí spojených se zahraničními mobilitami, části o praktických aspektech pobytu a realizace výjezdu v rámci Erasmus+ však jsou dle mého názoru zbytečně do práce zařazeny – nikde není zdůvodněno, proč jsou relevantní pro naplnění cílů práce. Také nikde není řešena otázka existence/neexistence joint- a double-degree programů, mobilit v jejich rámci a případných mobilit, které by si studenti plně hradili sami.

V praktické části, když pominu fakt, že nesouhlasí deklarované a skutečně analyzované časové období, tak dochází ke zjednodušení, kdy počet výjezdů je prohlášen za počet studentů, kteří vyjeli. Je chvályhodné, že autorka toto přiznává a jasně deklaruje. Na druhou stranu ale neuvádí žádný důvod pro toto zjednodušení a de-facto zkreslení výsledků! Bylo to skutečně nezbytné? Autorka dokonce ani neuvádí, kolik studentů vyjelo vícekrát (a jak velká chyba je tímto zjednodušením do výpočtů a výsledků vnesena). O to komičtější pak působí, když je číslo 379 (počet výjezdů přejmenovaný na počet studentů, kteří vyjeli) srovnáváno s celkovým počtem studentů zapsaných na FF UP k 31.10.2015. Autorka také nespecifikuje jaká je nezbytná minimální délka mobilit, aby byly do analýzy zahrnuty. Tyto informace musí u popisu vzorku být prezentovány!

Výstupy analytické části prezentované v tabulkách jsou přehledné a srozumitelné. **Slovní komentáře k nim však někdy porozumění spíše brání, než že by jej umocňovaly. Výsledky práce by byly mnohem srozumitelnější, kdyby tabulky a grafy byly jen dostatečně popsány a nebyly autorkou nijak komentovány.** Např. s. 34: „*V kombinované formě studia se nejvíce výjezdů uskutečnilo v bakalářském programu studia.*“ Přičemž šlo o 4 výjezdy. Na s. 35 „*Když porovnáme tabulku 1 a tabulku 2, zjistíme, že v bakalářském programu studia vycestovalo do zahraničí 4,9 % studentů FF UP a v navazujícím programu studia 12 % studentů. Do zahraničí vyjelo více studentů v navazujícím programu studia, i když jich na FF UP v AR 2015/2016 studovalo až trojnásobně méně, než v programu bakalářském.*“ – Autorka vztahuje relativní počty vždy k počtu studentů na dané úrovni studia, nicméně říká mu „počet studentů FF UP“, což je silně zavádějící!

V kapitole 3 – výsledky výzkumu, jsou opět shrnutí formulována velmi neobratně. Např. (s. 65): „*Prvním zjištěním hned v úvodu analytické části bylo, že do zahraničí nejezdí nadprůměrně vysoký počet studentů, především v závislosti na tom, kolik studentů studovalo minulý rok na FF UP.*“ – není vůbec jasné, co autorka považuje za nadprůměrné, o průměr čeho by se mělo jednat.

Další komentáře:

- V anotaci práce autorka uvádí „*Část analytická poté zpracovává na základě dat z Informačního systému UP jednotlivé vzorky o výjezdech studentů za akademický rok 2015/2016.*“ Není přitom jasné, co je myšleno vzorky.

- V úvodu práce pak autorka uvádí (s. 10), že „vzdělávání, ... je největším bohatstvím každého člověka“. Opět nerozumím tomu, jak proces může být bohatstvím člověka.
- Zpracovávaná data odpovídají jinému období než akademickému roku 2015/2016 (s. 12) – jde o cca 15 měsíců. Není přitom nikde řečeno, proč tomu tak je. Oficiálně akademický rok 2015/2016 trval od 1. 9. 2015 do 31. 8. 2016.
- Nerozumím úplně kombinování dvou různých stylů odkazování se na zdroje v seznamu literatury – v práci převažují odkazy v poznámkách pod čarou, např. na straně 14 se však vyskytuje i odkaz jména a datem: „Podle Teichlera (2007)...“
- Na s. 27 autorky uvádí výčet 27 zemí, do nichž je možné vyjet v rámci programu Erasmus+, v grafu na další straně je však zemí 30. Z jakého důvodu nejsou 3 ze zemí uvedeny v prvním výčtu?
- Program Freemover je někdy psán takto, někdy FREEMOVER.
- Graf 1 je nedostatečně popsán – nikde není řečeno, že jde o počty studentů, kteří vyjeli!
- Není nezbytné převádět všechny absolutní hodnoty na relativní! (s. 34) To, že ze všech 379 studentů, kteří vyjeli, bylo 5 studenty kombinovaného studia, je dost silná informace. Říkat, že to je 1% už není potřeba (zvláště když jde o 1,3%).
- Grafy 2a a 2b jsou zavádějící, protože mají jiné škály (2a je v desítkách studentů, 2b v jednotkách)
- S. 36 „*Studenti realizovali pobyty nejčastěji ve druhém ročníku, jak vyplývá z grafu 1. Jak nyní vysvětluje graf 2a, nejčastější mobility druhých ročníků byly studijního typu.*“ – první tvrzení neplatí pro studenty doktorského studia, druhé tvrzení zase není odvoditelné přímo z grafu 2a!
- U grafu 6 není zřejmé, podle čeho byla definována rozmezí jednotlivých analyzovaných kategorií!

Autorka zpracovala relativně velké množství ne zrovna jednoduše dostupných dat, prezentovala výsledky většinou vhodnou formou a v rámci vymezeného cíle práce se jí podařilo dosáhnout jeho naplnění. Z mého pohledu tedy doporučuji práci k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- V úvodu práce (s. 10) autorka uvádí, že „*Vytvořit dokonalý vzdělávací systém je klíčovým cílem vlád každého státu.*“ – prosím o upřesnění v jakém dokumentu je tento cíl zakotven např. v České republice a také o objasnění toho, co to je dokonalý vzdělávací systém. Je vytvoření dokonalého systému vůbec možné?
- Na s. 12 autorka uvádí, že data vstupující do analýzy pokrývají časový úsek *od 29. 7. 2015 do 26. 10. 2016*. Z jakého důvodu nejde o data za 1 rok, ale za delší časové období, i když je v názvu práce deklarován akademický rok 2015/2016?

4. Práce je doporučena k obhajobě.

Místo a datum vyhotovení posudku

Lappeenranta, 6.5.2017

Podpis oponenta závěrečné práce

